

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ЕКОНОМІКА»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 «Економіка»
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Кваліфікація: Бакалавр з економіки

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради _____ /д.т.н., проф. Сергій КЮРЧЕВ
(протокол № 11 від 29 червня 2022 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 1.07.2022 р.

Ректор _____ /д.т.н., проф. Сергій КЮРЧЕВ
(наказ № 60/1-ОД від 30 червня 2022 р.)

Запоріжжя, 2022

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Гарант освітньо-професійної програми

 к.е.н., доцент Наталія ПОЧЕРНІНА

« 07 » 06 2022 р.

В.о. декана факультету економіки та бізнесу

 д. н. держ. упр., доцент Ганна ОРТИНА

« 20 » 06 2022 р.

Перший проректор

 к.т.н., доцент Олександр ЛОМЕЙКО

« 29 » 06 2022 р.

ПЕРЕДМОВА

Розробники освітньо-професійної програми:

Почерніна Наталія Вікторівна - гарант освітньої програми, керівник робочої групи, кандидат економічних наук, доцент кафедри бізнес-консалтингу та міжнародного туризму Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного;

Єременко Денис Володимирович – доктор економічних наук, професор кафедри бізнес-консалтингу та міжнародного туризму Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного;

Колокольчикова Ірина Володимирівна - кандидат економічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри бізнес-консалтингу та міжнародного туризму Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного;

Бандура Микола Пилипович – керівник ТОВ «Агросервіс», м. Мелітополь Запорізької області

Генова Анастасія Сергіївна – здобувач вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти спеціальності 051 Економіка Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного;

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Захарчук Юрій Вікторович - начальник управління соціально-економічного розвитку міста виконавчого комітету Мелітопольської міської ради Запорізької області;

Рабчук Ольга Георгіївна – економіст комунального підприємства «Чистота» Мелітопольського міської ради Запорізької області;

Розглянуто на засіданні кафедри бізнес-консалтингу та міжнародного туризму ТДАТУ імені Дмитра Моторного

Протокол №10 від 7 червня 2022 р.

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу ТДАТУ імені Дмитра Моторного

Протокол №7 від 20 червня 2022 р.

1. Профіль освітньої програми

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного, кафедра бізнес-консалтингу та міжнародного туризму
Рівень вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) рівень, бакалавр з економіки (Bachelor of Economics)
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма зі спеціальності 051 «Економіка»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців та за скороченою формою навчання 1 рік 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію від 14.05.2020, №251
Цикл / рівень	QF for ENEA – перший цикл, EQF for LLL – 6 рівень; НРК України – 6 рівень
Передумови	Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти або освіти на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, у тому числі за іншою спеціальністю (напрямом підготовки).
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	1.09.2022 – 30.06.2026
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://feb.tsatu.edu.ua/faculty/department-of-economics/teaching/educational-programs/#to-main
2. Мета освітньої програми	
Підготовка кваліфікованих фахівців у сфері економіки, які володіють фундаментальними знаннями та професійно-орієнтованими вміннями щодо аналізу та оцінки економічних явищ і процесів та здатні вирішувати типові професійні завдання у господарській практиці за допомогою сучасних технологій та готовності до безперервного навчання.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань)	Економіка (05 – Соціальні та поведінкові науки) Дисципліни циклу загальної підготовки (20%), дисципліни циклу професійної підготовки (52%), дисципліни за вибором студента (25%), інші складові освітнього процесу (3%)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна вища освіта в галузі економіки. Акцент програми на формуванні навичок аналізу економічних процесів в умовах трансформацій економічної системи
Особливості програми	Спрямованість на підготовку професіоналів, здатних ефективно працювати в різних галузях економіки, включаючи сферу послуг
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Працевлаштування в організаціях та на підприємствах будь-якої форми власності, у навчальних закладах та науково-дослідних установах; в органах державного та муніципального управління, різноманітних службах апарату управління; у структурах, в яких випускники є підприємцями, що створюють та розвивають власну справу; в комерційних структурах, що виходять на зовнішній ринок, у недержавних організаціях та установах; в економічних відділах фінансово-кредитних установ; у науково-виробничо-технічних комплексах.</p> <p>Випускники можуть працювати на посадах: економіст (2441.2), економіст з міжнародної торгівлі (2441.2), економіст з планування (2441.2), економіст з фінансової роботи (2441.2), економіст з ціноутворення (2441.2), економічний радник (2441.2), економіст-статистик (2122.2), експерт із зовнішньоекономічних питань (2419.2), консультант (в апараті органів державної влади, місцевого самоврядування)(2419.3), консультант з економічних питань (2441.2), консультант з ефективності підприємництва (2419.2), консультант із зовнішньоекономічних питань (2419.2), молодший науковий співробітник (економіка) (2441.1), науковий співробітник (економіка) (2441.1), науковий співробітник-консультант (економіка) (2441.1), помічник керівника підприємства (установи, організації) (3436.1), помічник керівника малого підприємства без апарату управління (3436.3), радник (органи державної влади, місцевого самоврядування) (2419.3), фахівець з ефективності підприємництва (2419.2), фахівець-аналітик з дослідження товарного ринку (2419.2), фахівець з фінансово-економічної безпеки (3411); асистент економіста-статистика (3434), референт (3436.1); помічник керівника іншого основного підрозділу (3436.2); лаборант наукового підрозділу (інші сфери (галузі) наукових досліджень) (3491); інспектор з експорту (3449); викладач професійного навчально-виховного закладу (2320);</p>

	викладач професійно-технічного навчального закладу (2320); фахівець з розширення ринку збуту (2419.2); оглядач з економічних питань (2441.2)
Продовження освіти	Можливість продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також підвищувати кваліфікацію та отримувати додаткову післядипломну освіту.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<ul style="list-style-type: none"> • студоцентроване навчання на основі компетентнісного підходу з використанням платформи Moodle; • комбінація лекцій, семінарських та практичних занять із розв'язанням ситуаційних завдань, що розвивають аналітичні здібності та навички працювати в колективі, навчальні та виробничі практики; • самостійне навчання; • можливість дуальної освіти.
Оцінювання	Поточне опитування, перевірка розрахункових завдань, тестовий контроль, захист звіту з практики, захист курсової роботи, усні та письмові екзамени
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері економіки та у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.</p> <p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово</p>

**Спеціальні
(фахові)
компетентності**

ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою
ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним
ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення
ЗК 12. Навички міжособистісної взаємодії
ЗК 13. Здатність діяти соціально-відповідально та свідомо
СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях
СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами
СК 3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки
СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати
СК5. Розуміння основних особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави
СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач
СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів
СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудоуних відносин
СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси
СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів
СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію

	<p>СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення</p> <p>СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності</p>
	<p>СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків</p>

7- Програмні результати навчання

<p>Програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності</p>	<p>РН1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу</p>
	<p>РН2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.</p>
	<p>РН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.</p>
	<p>РН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем</p>
	<p>РН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади)</p>
	<p>РН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.</p>
	<p>РН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.</p>
	<p>РН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.</p>
	<p>РН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p>
	<p>РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери,</p>

	розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність їх діяльності
	РН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.
	РН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати
	РН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
	РН14. Визначати і планувати можливості особистого професійного розвитку.
	РН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
	РН16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.
	РН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з урахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.
	РН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.
	РН19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів
	РН20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземними мовами
	РН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів
	РН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах
	РН23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.
	РН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

Програмні результати навчання, визначені вищим навчальним закладом	PH25. Вміти працювати як самостійно, так і в команді.
	PH26. Усвідомлювати пріоритетність реалізації цілей сталого розвитку
	PH27. Вміти готувати презентаційні матеріали за результатами досліджень
	PH28. Вміти аналізувати можливості зовнішньоекономічних зв'язків на мікро-, мезо- та макрорівні та оцінювати їх ефективність
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Реалізація програми забезпечується профільною кафедрою економіки, кваліфікація викладачів якої відповідає спеціальності згідно ліцензійних умов, за участі професорсько-викладацького складу ТДАТУ та фахівців, залучених на договірних засадах
Матеріально-технічне забезпечення	Навчальні корпуси ТДАТУ, навчальні аудиторії, комп'ютерні класи, мультимедійне обладнання, точки бездротового доступу до мережі Internet, наукова бібліотека ТДАТУ, гуртожитки, соціально-побутова інфраструктура
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний сайт ТДАТУ http://www.tsatu.edu.ua/ ; освітній портал ТДАТУ http://op.tsatu.edu.ua/login/index.php , на якому розміщено навчально-методичні матеріали з дисциплін навчального плану, наукова бібліотека ТДАТУ http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/ , методичні кабінети кафедр, сайт факультету економіки та бізнесу http://feb.tsatu.edu.ua/ , сайт кафедри бізнес-консалтингу та міжнародного туризму http://feb.tsatu.edu.ua/faculty/department-of-economics/ , сайти кафедр, точки бездротового доступу та необмежений доступ до мережі Інтернет; наявність доступу до баз даних Scopus та Web of science,
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можливість перезарахування кредитів у межах кредитно-трансферної системи на основі двосторонніх договорів між Таврійським державним агротехнологічним університетом імені Дмитра Моторного та закладами вищої освіти України http://www.tsatu.edu.ua/akademichna-mobilnist/
Міжнародна кредитна мобільність	Можлива реалізація програм подвійного диплому, програм стажування та наукове співробітництво на основі двосторонніх договорів між ТДАТУ імені Дмитра Моторного та навчальними закладами Німеччини, Польщі, Франції, США, Китаю, Канади, Швейцарії, Румунії, Болгарії, Казахстану, Угорщини та інших країн http://www.tsatu.edu.ua/vmz/partnery-universitytetu/
Навчання	Можливе у межах ліцензійного обсягу спеціальності після

іноземних здобувачів ВО	вивчення курсу української мови
-------------------------	---------------------------------

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

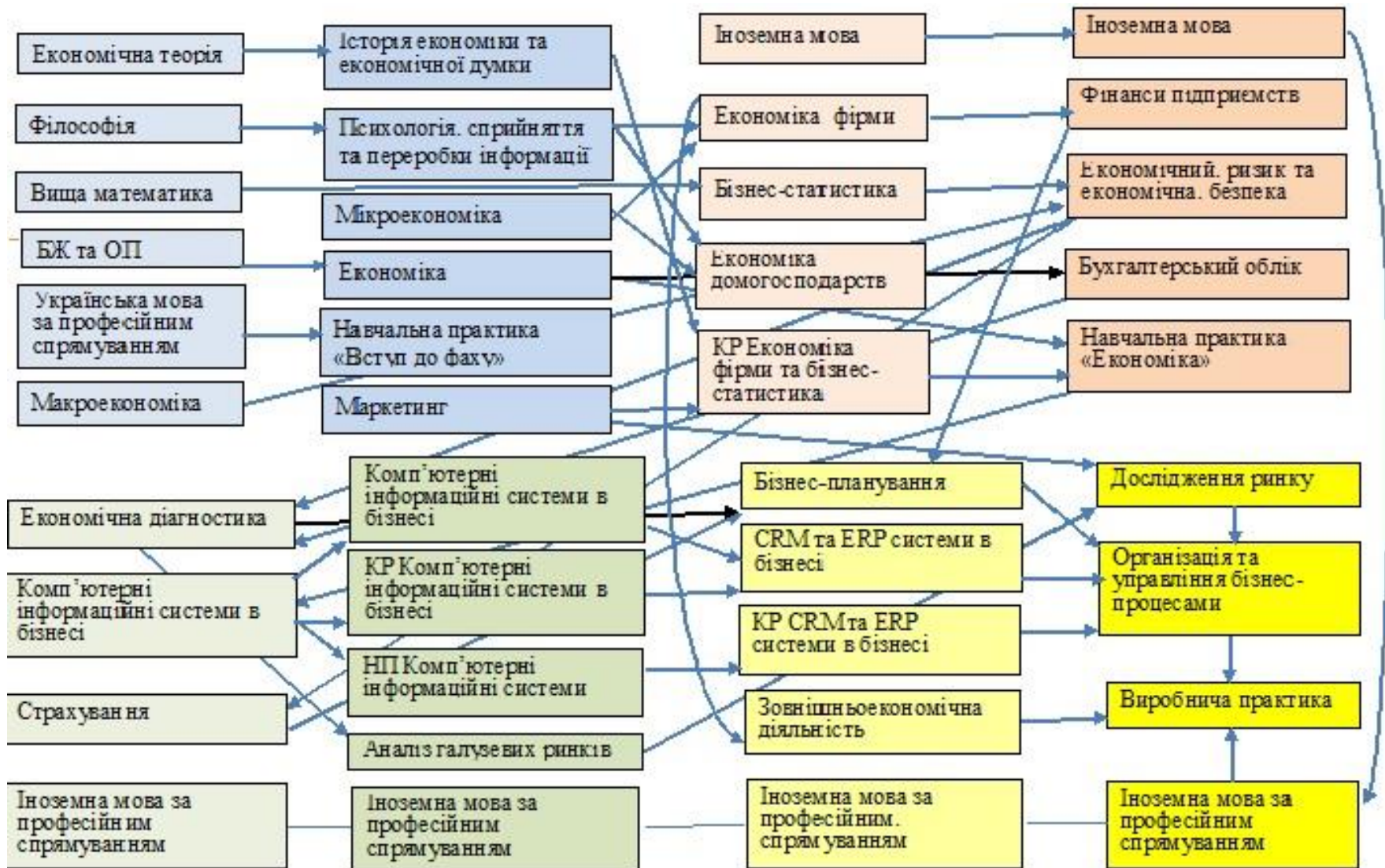
2.1 Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
Обов'язкові дисципліни			
OK1	Українська мова (за професійним спрямуванням)	4	екзамен
OK2	Вища математика	5	диф. залік
OK3	Філософія	5	диф. залік
OK4	Економічна теорія	6	екзамен
OK5	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	4	екзамен
OK6	Макроекономіка	6	екзамен
OK7	Мікроекономіка	6	екзамен
OK 8	Психологія сприйняття та переробки інформації	4	диф. залік
OK9	Історія економіка та економічної думки	5	екзамен
Всього за циклом загальної підготовки		45	6 екзаменів, 3 диф. заліки
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ			
Обов'язкові дисципліни			
OK10	Маркетинг	5	екзамен
OK11	Економіка	6	екзамен
OK12	Економіка домогосподарств	4	екзамен
OK13	Економіка фірми	5	екзамен
OK14	Бізнес-статистика	6	екзамен
OK15	КР Економіка фірми та бізнес-статистика	1	захист
OK16	Економічний ризик та економічна безпека	5	екзамен
OK17	Бухгалтерський облік	4	екзамен
OK18	Фінанси підприємств	4	екзамен
OK19	Комп'ютерні інформаційні системи в бізнесі	12 = 6 + 6	диф. залік + екзамен
OK20	Економічна діагностика	5	екзамен
OK21	Страховання	4	екзамен

OK22	Аналіз галузевих ринків	6	екзамен
OK23	КР Комп'ютерно-інформаційні системи	1	захист
OK24	Бізнес-планування	4	екзамен
OK25	CRM та ERP системи в бізнесі	5	екзамен
OK26	Зовнішньоекономічна діяльність	4	екзамен
OK27	КР CRM та ERP системи в бізнесі	1	захист
OK28	Дослідження ринку	6	екзамен
OK29	Організація та управління бізнес-процесами	5	екзамен
OK30	Іноземна мова	6 = 3 + 3	2 диф. заліки
OK31	Іноземна мова за професійним спрямуванням	15 = 3+4+4+4	3 диф. заліки + 1 екзамен
<i>Всього</i>		<i>114</i>	
Практики			
OK32	Навчальна практика «Вступ до фаху»	4	диф. залік
OK33	Навчальна практика «Економіка»	4	диф. залік
OK34	Навчальна практика «Комп'ютерні інформаційні системи»	4	диф. залік
OK35	Виробнича практика	4	диф. залік
<i>Всього</i>		<i>16</i>	
Всього за циклом професійної підготовки		131	18 екзамнів, 10 диф. заліків, 3 захисти
ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИБОРОМ СТУДЕНТА			
ВК1	Дисципліна за вибором №1 майнору «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	6	екзамен
ВК2	Дисципліна за вибором №2 майнору природничо-математичного спрямування	5	диф. залік
ВК3	Дисципліна за вибором №3 майнору «Публічне управління, адміністрування та право»	6	диф. залік
ВК4	Дисципліна за вибором №4 майнору суспільно-політичного спрямування	4	диф. залік
ВК5	Дисципліна за вибором №5 майнору «Фінанси, банківська справа та страхування»	6	диф. задік
ВК6	Дисципліна за вибором №6 майнору «Бізнес-консалтинг та міжнародний туризм»	6	диф. залік

ВК7	Дисципліна за вибором №7 майнору правового спрямування	5	диф.залік
ВК8	Дисципліна за вибором №8 майнору культурологічного спрямування	4	диф. залік
ВК9	Дисципліна за вибором №9 майнору «Менеджмент»	6	диф. залік
ВК10	Дисципліна за вибором №10 майнору «Облік і оподаткування»	6	диф. залік
ВК11	Дисципліна за вибором №11 майнору «Маркетинг»	6	диф. залік
Всього дисциплін за вибором студента		60	1 екзамен, 10 диф. заліків
ІНШІ СКЛАДОВІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ			
	Підготовка до атестації здобувачів вищої освіти	3	
	Атестація здобувачів вищої освіти	1	
Всього за іншими складовими		4	
Разом за обов'язковою частиною підготовки		180	
Разом за вибірковою частиною підготовки		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	25 екзаменів, 23 диф. заліки, 3 захисти

3. Структурно-логічна схема освітньої програми за спеціальністю 051 «Економіка»

4 Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньої програми спеціальності 051 «Економіка» проводиться у формі атестаційного екзамену за спеціальністю у встановленому порядку та завершується видачою документу встановленого зразка про присудження здобувачу вищої освіти ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр з економіки. Атестація здійснюється Державною екзаменаційною комісією та проходить відкрито і публічно.
Вимоги до комплексного державного кваліфікаційного екзамену	Програма державного кваліфікаційного екзамену зі спеціальності 051 «Економіка» включає: дисципліни циклу професійної підготовки «Економіка», «Економічна теорія», «Мікроекономіка», а також передбачає узагальнення результатів виконання індивідуального завдання Комплексної виробничої практики з професійної підготовки. Державний кваліфікаційний екзамен складається з двох частин: із теоретичної – відповідь на питання білету, і практичної: розв'язання задач і комплексного розрахункового завдання та презентація результатів виконання індивідуального завдання Комплексної виробничої практики з професійної підготовки, що дозволяє перевірити рівень сформованості відповідних умінь та навичок.

5. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

З метою здійснення внутрішнього моніторингу якості освіти у процесі реалізації освітньої програми 051 «Економіка» проводяться моніторинг змісту освітньої програми через:

- самоаналіз стану підготовки фахівців відповідно до нормативно-правових актів і документів, ліцензійних і акредитаційних вимог тощо;
- періодичний (по завершенню кожного семестру) аналіз успішності студентів та якості знань;
- періодичний (за рішенням навально-методичного центру ТДАТУ) зріз знань у формі проходження комп'ютерного тестування перед іспитом та на початку наступного семестру для виявлення рівня залишкових знань;
- аналіз відгуків керівників виробничої практики;
- опитування роботодавців та представників місцевої влади щодо якості підготовки здобувачів вищої освіти;

- опитування, анкетування здобувачів вищої освіти про якість освітньої програми та рівень викладання;
- включення здобувачів вищої освіти до складу робочої групи з вдосконалення освітньої програми;
- розміщення інформації про освітню програму для можливості публічного перегляду, інформування про зміни в освітній програмі на сайті кафедри / факультету;
- періодичну перевірку відділом моніторингу якості освітньої діяльності ТДАТУ якості проведення занять викладачами кафедри та методичного забезпечення навчального процесу;
- підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, що забезпечують освітній процес за програмою;
- перевірку курсових робіт на академічний плагіат;
- щорічне рейтингування викладачів кафедри.

Навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін щорічно оновлюється та удосконалюється, що реалізується через:

- щорічне оновлення робочих навчальних програм та силabusів;
- оновлення і розробку нових засобів діагностики навчальних досягнень (у т.ч. засобів поточного і підсумкового контролю, тестових комплексів);
- впровадження новітніх форм активізації пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти;
- впровадження в освітній процес результатів наукових досліджень;
- використання досвіду, отриманого під час підвищення кваліфікації викладачів та стажування;

6. Пояснювальна записка щодо відповідності складових ОПП

Узгодженість складових елементів освітньої програми демонструється через відповідність:

- програмних результатів та компетентностей, визначених освітньою програмою (таблиця 1);
- програмних результатів навчання та освітніх компонент (таблиця 2);
- програмних компетентностей компонентам освітньої програми (таблиця 3).

Матриця відповідності визначених освітньою програмою результатів навчання та компетентностей.

Програмні результати навчання	Інтегральна компет-ть	Загальні компетентності												Спеціальні (фахові) компетентності														
		ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12	ЗК13	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14
PH1	+	+	+				+			+		+	+			+		+										+
PH2	+	+	+			+		+			+		+				+						+		+			
PH3	+		+		+	+									+			+	+									
PH4	+	+		+	+		+								+		+		+	+						+	+	
PH5	+	+	+			+	+			+			+			+						+			+	+		
PH6	+		+	+	+	+				+	+				+	+					+			+		+		
PH7	+		+						+						+		+	+	+		+		+			+		
PH8	+			+			+										+	+	+	+	+		+		+			
PH9	+	+		+			+								+		+	+	+				+					
PH10	+	+			+	+	+			+		+			+	+					+	+		+			+	
PH11	+	+				+			+		+		+			+					+	+	+	+				+
PH12	+		+		+				+	+	+	+			+									+	+			+
PH13	+				+	+		+	+								+				+	+		+		+		
PH14	+	+	+						+		+	+			+						+		+		+			
PH15	+	+	+			+		+	+		+													+	+			+
PH16	+			+	+				+			+					+				+			+				
PH17	+		+				+		+				+		+			+						+	+			+
PH18	+		+						+			+				+								+				+
PH19	+	+				+	+	+	+										+	+			+					
PH20	+					+	+				+		+					+		+								+
PH21	+	+		+					+		+				+					+	+			+	+			+
PH22	+		+						+			+													+	+	+	+
PH23	+		+	+							+	+	+				+									+		
PH24	+	+	+								+	+	+	+				+				+						+
PH25	+	+	+								+	+	+													+		
PH26	+	+	+	+									+	+			+											+
PH27	+			+		+		+	+												+			+				
PH28	+				+			+	+						+	+				+	+			+		+	+	+

Матриця відповідності програмних результатів навчання та освітніх компонентів

Результати навчання	Обов'язкові освітні компоненти																															
	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ОК17	ОК18	ОК19	ОК20	ОК21	ОК22	ОК23	ОК24	ОК25	ОК26	ОК27	ОК28	ОК29	ОК30	ОК31	
PH1			+				+																									
PH2	+				+																											
PH3.				+		+	+						+																			
PH4.				+			+											+														
PH5.												+			+	+				+				+						+	+	
PH6.				+		+															+								+			
PH7.								+										+													+	
PH8.		+						+					+	+	+	+				+			+								+	
PH9.						+																								+		
PH10.										+	+	+		+	+		+		+		+			+						+		
PH11.								+		+																				+		
PH12.										+				+					+							+			+			
PH13.														+			+					+	+						+			
PH14.							+																	+								
PH15.				+			+			+																						
PH16.															+							+										
PH17.																						+									+	
PH18.					+					+							+						+									
PH19.								+						+					+				+	+	+			+				
PH20.	+																														+	+
PH21.		+		+		+	+																						+	+		
PH22.		+			+																+				+	+						
PH23.				+		+	+							+																		+
PH24.			+																					+								
PH25.								+													+											+
PH26.			+																											+		
PH27.																															+	+
PH28.																						+		+		+						

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Компетен- тності	Обов'язкові компоненти ОП																																				
	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18	OK19	OK20	OK21	OK22	OK23	OK24	OK25	OK26	OK27	OK28	OK29	OK30	OK31						
ЗК1			+		+	+		+	+		+																					+					
ЗК2			+		+			+													+																
ЗК3		+	+	+					+				+		+																						
ЗК4								+			+				+	+																					
ЗК5	+							+							+																						
ЗК6						+	+		+					+	+		+	+					+									+	+				
ЗК7																																					
ЗК8								+			+					+								+			+		+	+							
ЗК9								+								+									+												
ЗК10			+																														+				
ЗК11											+	+				+				+											+						
ЗК12	+					+		+	+													+									+	+	+				
ЗК13			+	+		+															+	+															
СК1				+		+	+				+		+			+				+								+									
СК2					+	+	+		+	+	+					+				+					+						+						
СК3				+		+															+																
СК4	+			+		+			+				+								+																
СК5				+			+		+		+					+					+								+								
СК6		+				+					+		+	+						+			+														
СК7						+			+															+					+								
СК8											+									+	+													+			
СК9		+									+		+																				+				
СК10							+		+	+				+		+	+	+			+		+		+						+						
СК11	+			+					+		+	+	+					+	+	+				+													
СК12						+	+			+	+	+			+	+				+	+	+									+						
СК13						+	+		+	+					+	+	+	+	+						+												
СК14			+								+		+			+						+			+			+					+				

7. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність: 051 «Економіка» / Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 13.11.2018 р. № 1244

2. Закон України «Про вищу освіту» в редакції від 30.03.2021 р. Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> .

3. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти / Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України 11 липня 2019 року № 977. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19#Text>

4. Методичні рекомендації для розроблення профілів ступеневих програм, включаючи програмні компетентності та програмні результати навчання/ пер. з англ. Національного експерта з реформування вищої освіти Програми Еразмус+, д-ра техн. наук, проф. Ю.М. Рашкевича. – Київ: ТОВ «Поліграф плюс», 2016. – 80 с.

5. Національний освітньо-науковий глосарій. — К.: ТОВ «КОНВІ ПРІНТ», 2018.— 524 с. Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/715512/1/Glosariy_Full_Fin.pdf

6. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти» від 18.12.2019 р. Режим : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392-20#Text>

7. Рашкевич Ю. М. Методичні рекомендації щодо опису освітньої програми в контексті нових стандартів вищої освіти. Львів, 26.04.2017 р.

8. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система. Довідник користувача / пер. з англ., за ред. Ю.М. Рашкевича та Ж.В. Таланової. – 2-ге вид. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 106 с.

Гарант освітньо-професійної програми
кандидат економічних наук, доцент

Наталія ПОЧЕРНИНА